

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 13.000

Letna inozemstvo . . . » 18.000

Letna inozemstvo, USA dol. 25

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXII. - Štev. 47 (1630)

Gorica - četrtek 27. novembra 1980 - Trst

Posamezna številka lir 300

Čas pričakovanja

V nedeljo 29. novembra se začenja adventni čas ali kratko: advent. Ta nas na neki način spet postavlja v čase pred Kristusovim prihodom. V bogoslužnem brnjenju pri maši in v adventnih pesmih podoživljamo hrepenenje po Odršeniku, ki je bilo glavna gonilna sila v stari zavezi.

Kristjan, ki mu zavest, da je že odrešen, še ni dovolj prežarila življenja, bo težko razumel to pričakovanje. Tudi tisti, ki živi iz svoje vere, ne bo zlahka podoživljal hrepenenja po Odršeniku, saj ravno zavest, da je Kristus že prišel in ga odrešil, daje smisel njegovemu življenju. Toda prav vsak živi v pričakovanju osebnega adventa — prihoda Kristusa Odršenika.

SMISEL ADVENTNEGA ČASA

Naravni sklep adventa je božič. Gotovo je to praznik, ki zmore človeka najbolj omečati. Toda v adventu ne gre zgolj za nekakšno sentimentalno občutje ob lepota božičnih skrivnosti (ali pa, kar je še slabše, ob obrobni pojavih, folklori). Advent z vso resnostjo uvaja vsakega kristjana v njegovo osebno srečanje s Kristusom. Kristus je bil res rojen, je trpel in vstal za vse ljudi, toda vsak posameznik mora reči svoj »da« na njegovo odrešilno delo. Kadar ga je izrekel v popolni predanosti, takrat se je Kristus rodil v njegovi duši.

Pa še nekaj. Adventni čas nas spominja in opozarja na Kristusov drugi prihod — sodni dan, dan vesoljne poravnave. Če je Kristus stopil na zemljo v Betlehemu kakor nebojčen otrok, potem se bo na sodni dan prikazal v moči in slavi Gospodarja. Če se je Kristus zares rodil v človekovi duši, če ga je zvesto nosil v sebi vse življenje in po njem živel, potem bo človekovo pričakovanje tega drugega in zadnjega adventa — veselo pričakovanje.

NOVO CERKVENO LETO

S prvo adventno nedeljo se začenja tudi novo cerkveno leto. In liturgično cerkveno leto je za kristjana globokega duhovnega pomena. V obdobju dvanajstih mesecev mu pomaga podoživeti vse skrivnosti odrešenja. Cerkev leto s prazniki in svetimi časi je Cerkev uredila zato, da odrešilni dogodki iz Kristusovega življenja postanejo skrivnostno navzoči tudi v našem življenju.

Cerkveno leto ni namreč le spominjanje preteklih božjih del v zgodovini odrešenja. In ni le pot skozi galerije junakov življenja, to je svetnikov. Cerkev letu ne gre za preteklost, temveč v prvi vrsti za sedanjost, ki postavlja temelje za dosego Boga samega in popolne, neminljive spolnitve človekovega hrepenenja po sreči. Kristus namreč trajno živi v svoji Cerkvi in nadaljuje pot svojega življenja, ko je hodil od kraja do kraja in delil dobroto, iz tega milosti polnega namena, da bi človeške duše prihajale v stik z njegovimi skrivnostmi in živele iz njih. Te skrivnosti so neprestano navzoče po zakramentih, zlasti evharistiji, in delujejo v nas. Poleg tega ljubeča mati Cerkev, ko predstavlja pred nas skrivnosti našega odrešenja, s svojimi molitvami prosi za nas nadnaravnih darov.

V svetem bogoslužju vsako leto znova začenjamo s tistim, kar smo obhajali že prejšnja leta. V svojem človeškem življenju sploh in posebej še v svojem krščanskem življenju moramo vedno znova začenjati. Kljub svoji dobri volji ni tako, da bi bilo že v enem samem trenutku vse urejeno in dovršeno. Kolikokrat se nam zgodi, da kljub odločitvam, za katere smo bili prepričani, da so dokončne, v življenju odpovemo in se ne izkažemo za junake. In moramo spet začeti od kraja.

A ne omagajmo! Spet naj zadoni v naših ušesih in v našem srcu beseda od zgoraj: »Ura je že, da od spanja vstanemo. Kajti zdaj je naše zveličanje bliže od tedaj, ko smo vero sprejeli. Noč se je umaknila in dan se je približal. Odložimo torej dela teme in si nadenimo orožje svetlobe!«

e. l.

Mogočna "Cecilijanka 1980,"

Letošnja zborovska revija Cecilijanka je po številu nastopajočih skupin gotovo zabeležila rekordno število. V soboto 22. in v nedeljo 23. novembra se je na odru Katoliškega doma zvrstilo kar 23 pevskih zborov iz naše dežele, iz bližnjega slovenskega ozemlja onstran meje in s Koroške.

Kot vsako leto je tudi letos to veličastno pevsko manifestacijo priredila Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici. Na prireditve je povabila tudi predstavnike oblasti, ki so letos v lepem številu prisostvovali pevskim nastopom. V soboto zvečer sta med drugim prisostvovala goriški nadškof Cocolin in župan dr. Scarano, ki sta po pozdravnih besedah in vabilu predsednika ZSKP dr. Humarja tudi pozdravila navzoče številno občinstvo. Nadškof je posebej pohvalil živahno zborovsko tradicijo slovenskega ljudstva, goriški župan pa je med drugim poudaril veliko prisotnost mladih v vrstah vseh pevskih zborov in veliko kulturno zavzetost sploh. V nedeljo pa je navzoče natrpano občinstvo v imenu pokrajinske uprave pozdravila odbornica za kulturo Marija Ferletič. Telegram s pozdravi sta poslala še predsednik dežele Comelli in deželni odbornik za kulturo dr. Barnaba.

V soboto so nastopili naslednji pevski zbori (v oklepaju dirigent): Moški zbor »Kočna« iz Sveč na Koroškem (A. Feinig), moški zbor Štmaver (G. Devetak), cerkveni mladinski zbor iz Vrtojbe (Z. Leban), dekliški zbor »Danica« z Vrha (M. Ferfolja-Devetak), mešani zbor Rupa-Peč (Z. Klanjšček), moški zbor »Jezerce«, Doberdob (V. Peršolja), mešani zbor Dornberk (J. Harej), skupina »Nova misel« (M. Spacapan ml.). V nedeljo pa imamo naslednje skupine: mladinski oktet »P. Trubar« (H. Lavrenčič), cerkveni ženski zbor Bukovica (J. Lovec), mešani zbor Standerž (M. Spacapan st.), moški zbor »A. Paglavca«, Podgora (M. Ciglič), ženski zbor »Planinka«, Ukve (F. Sivec), moški zbor »Fantje izpod Grmade« (I. Kralj), mešani zbor »Lojze Bratuž«, Gorica (S. Jericijo), Tržaški mladinski zbor (B. Kralj in T. Simičič), mešani zbor Števerjan (H. Srebernič), mešani zbor Štmaver (G. Devetak), mešani zbor Miren (A. Budin), dekliški zbor Devin (H. Antonič), mešani zbor »Hraste«, Doberdob (K. Lavrenčič) in moški zbor »Mirko Filej«, Gorica (Z. Klanjšček).

NEKAJ SPLOŠNIH MISLI IN UGOTOVITEV

Ob veliki pevski reviji, kot je goriška Cecilijanka, lahko marsikaj zapišemo. Težko je sicer tu zajeti vse možne vidike — tehnične, umetniške, interpretativne. Zato bomo ob njej zapisali le nekaj splošnih misli in ugotovitev.

Letošnja Cecilijanka je bila posvečena predvsem lani preminulemu koroškemu skladatelju Pavlu Kernjaku. Tako lahko med drugim beremo o njem v vabilu: »Njegova pesem je že udomačena ne samo po Koroškem, ampak po celem slovenskem prostoru. Teško bi bilo ujeti v par besed osnove njegovega ustvarjanja. Ljudski duši je dal del svoje osebne umetniške narave in ji vtisnil pečat, ki ga je težko najti enakega. Pesem "Mojceji" — samo najznamenitejši primer iz njegovega opusa — je že ponarodela in postala splošno priljubljena.

In res, veliko zborov je imelo na svojem programu prav Kernjakove skladbe ali pa dela drugih koroških skladateljev. Ta poklon koroški glasbeni ustvarjalnosti ima gotovo svoj pomen, saj je prav Koroška bogata zakladnica naše narodne pesmi, pete in govornice. Vse to pa še ne pomeni, da bi pri tem ne mogli na splošno spregovoriti o programski izbiri naših zborov. Pevska revija je namreč tisto pozorišče, na katerem skušajo nastopajoči zbori prikazati izrez — in to po možnosti najboljši — iz lastnega delovanja.

Zato zasluži izbira skladb navdse veliko pozornost. Opaziti je, da nekateri zbori

že segajo po delih, ki niso tako običajna (kot se je to navadno dogajalo). To pričajo predvsem polifonske kompozicije, ki so jih razni predstavili (med drugimi Palestrina, Gallus, Lasso), pa spet klasiki, kot Mozart ali Schubert. Ni rečeno, da so vsi ti zbori že s popolno zrelostjo zajeli duh teh skladateljev, vendar je upati in pričakovati, da bodo s stalnim resnim študijem ter umetniškim izpopolnjevanjem (zlasti pevovodij) to v bodoče dosegli.

Positivno je tudi dejstvo, da se programi na splošno posodablajo. Stare pesmi bodo sicer vedno ostale take kot so, lepe in za svoje obdobje značilne, vendar je treba iti tudi pogumno na pot napredovanja. To smo pri marsikaterem pevskem zboru tudi zabeležili. Drugi pa bi morali nekoliko po tej poti naprej. Priporočljivo bi bilo, da bi morda segali po delih novjših in domačih skladateljev, da bi s tem prav pevka revija predstavila tudi razna nova dela zamejskih avtorjev.

Umetniška kvaliteta, izvajalska plat, z eno besedo — interpretacija predloženih del igra spet svojo vlogo. Ni sicer lahko s take revije dajati specifičnih ocen posameznim zborom. To tudi ni sedaj naš namen. Lahko pa zatrdimo, da se splošna

raven naših pevskih skupin nagiba k stalnemu, tudi če postopnemu napredku. Oblikovanje pevskega zbora v pravo in izbrušeno umetniško telo je sicer v naših razmerah skoraj utopija. Ne gre seveda za to. Gre pa v bistvu za stalno izboljšanje, za neko nenehno teženje k vedno večji popolnosti, za resen pristop pevcev in zborovodij k vokalnemu študiju. Zborovsko petje namreč ne more in nikakor ne sme biti le razvedrilo ali družabna zabava, ampak vse kaj več. Povzdigniti se mora na višje hotenje, na izrazito kulturno raven, ki naj odraža globljo duhovno podobo ljudstva in stvarnosti, iz katerih izhaja.

Prepričani smo, da bo Cecilijanka to svoje poslanstvo vodila naprej tudi v bodoče. Kot slovenska zborovska revija v zamejstvu pa ima še toliko bolj odgovorno in obenem vzvišeno vlogo: tudi večinskega narodu in njegovemu kulturnemu svetu mora pokazati, da je prav pesem tisto naše miroljubno orožje, s katerim se želimo soočiti s kulturo večinskega naroda in to na popolnoma enakopravni ravni.

Na naših pevskih zborih in njih delu je torej, da to res dokažemo in izpričamo!

BgsI

Strahotno razdejanje na italijanskem jugu

Štiri leta in pol po potresu, ki je opustošil Furlanijo, je ista usoda zadela dežele Kampanijo, Bazilikano in Apulijo na italijanskem jugu. Tudi jakost potresa je bila slična onemu v Furlaniji: 9-10° po Mercallijevi ali 6,5 po Richterjevi lestvici. Število smrtnih žrtev pa bo preseglo dokončni žalostni obračun v naših krajih. Tu ni doseglo številke tisoč, na jugu pa so 48 ur po katastrofi že našli nad 2.000 mrtvih. Med mrtvimi je tudi nadškof iz Frosinona msgr. Michele Federici, star 70 let. Smrt ga je presenetila v nečakovi hiši v kraju Castelgrande (Potenza), kjer je bil na obisku.

Nekateri kraji so skoro popolnoma porušeni kot Balvano blizu Potenze ali Sant'Angelo in Lioni v Irpiniji. Potres je zajel področje 20.000 kv. km, na katerem živi 6 milijonov ljudi. Prizadetih je nad sto občin, ki pripadajo provincam Neapelj, Salerno, Avellino in Potenza. Samo v Kampaniji je ostalo brez strehe sto tisoč ljudi.

Vlada je že imenovala svojega komisarja za potresno področje. Je to Giuseppe Zamberletti iz Vareseja, star 47 let, ki pripada demokrščanski stranki. Zelo se je izkazal kot vladni komisar v Furlaniji.

Potresno področje sta obiskala tudi predsednik Pertini in papež Janez Pavel II. Prvi je to storil pretekli ponedeljek, drugi pa dan nato. Oba sta hotela izraziti svojo solidarnost s preživeli in sta bila vidno presunjena. Seveda pa trenutno nihče ne more učinkovito potolažiti prizadetega prebivalstva. To bo storil čas, volja do življenja, pa tudi učinkovita pomoč, če bo do nje prišlo. Italija je pač znana po tem, kako počasi se zaradi zapletene birokracije celijo podobne rane. In vedno se najdejo prenekateri, ki se s tem okoristijo.

Pertini v Grčiji

Predsednik italijanske republike Pertini je konec preteklega tedna obiskal Grčijo in se tam sestel s predsednikom države Karamanlisom in predsednikom vlade Rallisom. Istočasno sta imela razgovore grški in italijanski zunanji minister Mitsotakis in Colombo.

Zadnji dan obiska se je Pertini poklonil spominu Panagulis, ki je bil umorjen zaradi nasprotovanja diktatorskemu režimu polkovnikov. Obiskal je tudi otok Kefalonijo v Jonskem morju, kjer je po-

častil spomin 9.640 italijanskih vojakov divizije »Acqui«. Po kapitulaciji Italije leta 1943 se je ta divizija, ki je štela 11 tisoč mož, odločila, da se ne podredi Nemcem. Prišlo je do boja, v katerem je padlo 1.415 mož. Ko se je nato divizija predala, so razjarjeni Nemci postrelili več kot 5.000 italijanskih vojakov, 3.000 pa jih je utonilo ob brodolomu ladje pri prevažanju na celino. Svečanosti na Kefaloniji je prisostvoval tudi obrambni minister Lagorio.

OKNO V DANAŠNJI SVET

■ Britanska ministrska predsednica Margaret Thatcher je v spremstvu zunanje ministra lorda Carringtona prišla na dvodnevni obisk v Rim, kjer se je srečala s predsednikom vlade Forlanijem in republike Pertinijem. S Forlanijem se je razgovarjala o bližnjem vrhunskem sestanku Evropske gospodarske skupnosti, ki bo 1. in 2. decembra v Luksemburgu, o konferenci v Madridu in vojni na Srednjem vzhodu. Obe vladi, tako britanska kot italijanska, zelo podobno gledata na te probleme. Na koncu svojega bivanja v Rimu je Thatcherjeva obiskala tudi sv. očeta. Z njim se je pogovarjala o položaju v Sev. Irski in papeževem potovanju v Veliko Britanijo prihodnje leto.

■ Prvič v povojni zgodovini socialistične Poljske je postal član vlade človek, ki je katoličan. Parlament je namreč za podpredsednika vlade izvolil Jerzyja Ozdowskega, ki pripada katoliški skupini »Znak«. V vladi bo zadolžen za socialno politiko in obrtništvo. Ozdowski je v »sejmu« (poslanski zbornici) dejal, da je treba dati prednost zasebnemu kmetijstvu, če se hoče učinkovito podpreti gospodarstvo. Zahteval je sestavo posebne listine pravic kmetov, v kateri naj bi bile zagotovljene pravice kmetov za dvig njihovega položaja v družbi.

■ Na Južnem Tirolskem je prišlo do novih atentatov. Pristaši teroristične skupine »Tirol« so uničili električni daljnovod med krajema Lana in Nals blizu Merana, kar je povzročilo prekinitev električnega toka na širšem področju bocienske pokrajine. Skupina »Tirol« se poteguje za samoodlobo Južnih Tirolcev in za izgon vseh Italijanov iz Južne Tirolske.

■ Štiri dni se je mudil na obisku v Sofiji jugoslovanski zunanji minister Josip

Srečanje narodnosti sosednjih dežel v Železni Kapli na Koroškem

Pretekli petek in soboto so se zbrale v Železni Kapli na Koroškem na 5. posvet narodne manjšine sosednih držav iz Italije, Avstrije, Madžarske in Jugoslavije. Tako so bili prisotni Slovenci in Nemci iz Madžarske, Italijani iz Jugoslavije, Slovenci in Hrvatje iz Avstrije in Slovenci iz Italije.

V dvodnevem srečanju so si predstavniki teh narodnosti, ki živijo izven meja svoje matične domovine, izmenjali mnenja in izkušnje, ki so v večini primerov zelo različne, saj živijo v državah z najrazličnejšimi političnimi sistemi. To je bilo razvidno tako iz nastopov posameznih predstavnikov kakor iz skupne debate. Srečanje sta pripravila Narodni svet koroških Slovencev in Zveza slovenskih organizacij s Koroškega. Tako je v zaključnem poročilu predsednik NSKS dr. Matvež Grile seznanil udeležence z zadnjim razvojem na Koroškem, kjer si Slovenci prizadevajo, da bi dosegli vsaj najosnovnejše pravice.

Ob zaključku srečanja so zborovalci sprejeli predlog Slovencev iz Madžarske, naj bi se naslednje srečanje, šesto po vrsti, odvijalo v Železni županiji na Madžarskem, kar so zborovalci soglasno sprejeli.

Ob koncu je udeležencem priredil sprejem deželni glavar Koroške dežele Wagner, ki pa se ni v priložnostnem govoru bogve kaj zavzel za probleme slovenskih Korošcev, kar bi bilo s strani takega veljaka, ki se ima še za socialistično povrhu, vsaj primerno.

Kakor prejšnjih srečanj so se tudi tega udeležili, kakor smo že zapisali, Slovenci iz Italije. Te so zastopali poleg SKGZ še Slovenska skupnost z goriškimi pokrajinskimi tajnikom Marjanom Terpinom in Svet slovenskih organizacij s članom glavnega odbora dr. Karlom Brešanom.

Vrhovec in razpravljal z bolgarskimi voditelji o položaju v svetu in na Balkanu. Ugotovili so, da so glede sosedskih odnosov nekatera vprašanja še vedno odprta (priznanje makedonskega naroda). Zato je še naprej potreben medsebojni dialog.

■ Zahodnonemški kancler Schmidt je obiskal ZDA in se najprej sestel s Carterjem, potem pa še z novoizvoljenim predsednikom Reaganom. Do tega srečanja je prišlo na izrecno nemško željo. Schmidt in Reagan sta med drugim izrazila obžalovanje, da ne kaže sovjetska vlada nobene volje za umik svojih čet iz Afganistana.

■ V Pekingu se je pričel proces proti devetimi »zarotnikom«. Med njimi je tudi Maova vdova Čang Čing. Sodišče jim sodi zaradi »protirevolucionarnih« zločinov, domnevnega državnega udara in prevzema oblasti po Maovi smrti. Obtoženi naj bi bili povzročili smrt 34.274 oseb, preganjali pa so vsaj 700.000 Kitajcev.

Novo deželno tajništvo SSK

Poročali smo že, da je tretji deželni kongres Slovenske skupnosti izvolil tudi novo deželno tajništvo. Poleg tajnika Stokke in predsednika Bratuža sestavljajo deželno tajništvo Rafko Dolhar, Zorko Harej, Marij Maver, Antek Terčon, Alojz Tul, Karlo Brešan, Damjan Paulin, Mirko Spacapan ml., Marjan Terpin, Emil Valentinčič, Simon Prescheren in Salvatore Venosi.

O kongresu je medtem obširno poročal zamejski slovenski tisk, javna občila iz matične domovine in tudi italijanski dnevniki in tedniki. O delih deželnega kongresa so poročale še radijske in televizijske postaje.

Ob škofovih vizitacijah v slovenskih župnijah

Nekaj zgodovine vasi in župnije Števerjan

Pogled na Števerjan z jugovzhoda: spodaj nova šola, višje Borovci, zraven župnijski dom, v ozadju zvonik farne cerkve sv. Florijana

Najprej zakaj Števerjan? Zato, ker je zapisano v knjigah pred prvo svetovno vojno St. Ferjan, Nemci pišejo St. Verjan, (V = F), ŠTEVRJAŃ po domače, brez samoglasnikov e - a; za lepšo izgovorjavo je nastala beseda »Števerjan«.

V vzhodnih goriških Brdih je Števerjan najvišji vrh (277 m). Ta vrh so že od pamtiveka posvetili sv. Florijanu, zavetniku pred požarom. Takrat je bilo več gozdov, kakor je še sedaj Kalvarija nad Podgoro in Kresovnik med Valeriščem in Jazbinami. Hiše so bile pogosto lesene in zato v stalni nevarnosti pred požari.

Goriška Brda so naši predniki zasedli v 6. stoletju kakor poroča zgodovinar Kos. Od takrat so se tu obdržali do danes. To so lepi in rodovitni kraji zlasti za sadje in vino. Naši predniki so kmalu po naseilitvi prišli v stik s krščanstvom, ki je izžarevalo iz Ogleja. Kot kristjani so si izbrali za zavetnika krščanskega junaka in vojaka sv. Florijana, ki je junaško pretrpel mučeništvo v Noriku (v severni Avstriji) pod cesarjem Dioklecijanom leta 304.

Izrecno se prvokrat omenja kraj (selo) sv. Florijana leta 1181, torej pred 800 leti. Prof. Ivan Trinko je našel leta 1890 v videmski knjižnici kupno prodajne pogodbe iz leta 1181 in jih je objavil v takratnem časopisu. V teh pogodbah je imenovan kraj sv. Florijana, v Brdih in collibus, kjer je opatinja Irmilint (Hermelinda) samostana sv. Marije pri Ogleju kupila več hiš in posestev. Tam so navedena imena nekaterih prodajalcev: Dobruška in Kos sta prodala hišo in vinograd za 2 marki in 40 penczov, Budin vinograd za 28 liber. Sledijo še imena kmetovalcev: Zdebor, Nedal, Tihonja, Gepostinja, Dražin, Bernard. To dokazuje, da so se že pred 800 leti bavili prebivalci sv. Florijana z vinogradništvom.

Leta 1200 je oglejski patriarh Bertold dal več posestev Števerjana v fevd Frideriku iz Caporiaca. Leta 1398 piše goriški urbar, da so dajali nekateri podložniki plemičem 100 orn vina reynala (rebule) in 66 orn terana (črnega vina). Goriški grof Leonard je podelil pravico do pobiranja desetine v Števerjanu plemiču von Dornegg leta 1472.

V tem času je bil v Števerjanu za žujana Coczian des Bregaunten von Lutschen, Kocjan Bregant iz Ločnika. Izvolila ga je soseska, deželni sodnik in upravnik sta ga potrdila. V zgodovinski listini so zapisana imena podložnikov: Bratušničič Krištof, Jure, Komanle, Martin, Koreznič Mahor. Obstajalo je že gorsko sodišče s štirimi čuvaji.

Števerjan, kakor vse briške duhovnije, je bil pod ločniški dekanijo. V Števerjan je prihajal kaplan za prošenja. Ze takrat so bile težave za duhovnike. Večkrat so se pritoževali nad župnikom Matejem Wehlsbergerjem, ki jih je pri službi božji prikrajševal za nekaj maš in še za drugo. Prav ob proščenju sv. Florijana so Števerjanci prosili, da bi se te krivice popravile. Tedanji podložniki v Števerjanu so morali vsake kvatre pripeljati v grad voz drv; za to so dobili hlebec kruha in kozarec vina. Podobno se je dogajalo po vseh briških vaseh.

Leta 1520, kakor prica plošča v Formentinjevem parku, je postal graščak Vinciguerra, Gera iz Cedada. Grad so takrat prenovili in utrdili. V glavnem je ostal tak do danes. Imel je pet stolpov za obrambo. Ohranila se je slika iz leta 1609, na kateri vidimo cerkev sv. Florijana sredi utrjenega trga. Poleg cerkve sv. Florijana so bile še druge cerkve. V Dvoru kapela sv. Anc, last grofov Tacco, pod Dvorom sv. Katarina, na Valerišču sv. Donat, ki je ostala

do leta 1920. Tam je sedaj vinograd.

Večkrat so se Benečani borili za Števerjan. Prvič med leti 1508-1514, drugič med leti 1615-1617, ko so zasedli utrdbe, ropali, pobijali in odpeljali ljudi, ki so se zatekli v grad. Med temi so odpeljali tudi duhovnika. Po teh vojnah sta bila grad in vas Števerjan obnovljena. Tako je ostalo do prve svetovne vojne, ko je italijanska vojska spremenila Števerjan v grobljo. Prebivalstvo se je razpršilo po Vipavskem, po Kranjskem, po Avstriji, nekateri tudi po Italiji.

Po vojni leta 1918 so se vrnil in našli razvaline. Postavili so si začasne barake. Tudi vse bogoslužje je bilo v baraki pred porušeno cerkvijo. Leta 1925 je bila pozidana sedanja cerkev. Števerjanski vikar Ciril Sedej je bival v Podsobotinu in prihajal v Števerjan. Leta 1927 je bilo zgrajeno tudi župnišče in tako se je dušni pastir končno preselil v Števerjan, kjer je ostal do smrti 1. februarja 1968. Župnik je postal leta 1931.

Števerjan skupaj z obema Cerovoma je bil občina že pod Avstrijo. Leta 1928 je občina bila ukinjena in priključena Kojskemu do leta 1947. Od leta 1950 pa je spet samostojna občina z zaselki Britof, Sovenca, Ščedno, Križišče, Aščevo, Bukovje, Valerišče in Jazbine. Skupaj šteje sedaj 830 ljudi.

V prvi vojni je bil ves arhiv uničen. Zato so matične knjige le od leta 1918 dalje. Leta 1856 je šel Števerjan 1.103 ljudi. Bilo je 100 kolonov raznih gospodarjev: Tacco, Formentini, de Fabbris... Duhovnik-kaplan je bil od leta 1850 Anton Malič, do leta 1874 Marko Vales, Janez Dugulin do leta 1876. Nato nastopi vikar Anton Gregorčič, stric pesnika Simona Gregorčiča, do leta 1897.

Leta 1897 je bil prvi kurat Tomaž Rutar do leta 1907. Sledi mu kurat Janez Ev. Jarec do leta 1920. Ta je še vedno pisal v krstni knjigi St. Ferjan za Števerjan.

Od tedaj naprej je vodil duhovnjico Ciril Sedej do 1968. On je tudi tukaj pokopan. Od leta 1953 je g. Ciril Sedej bolehal, zato so mu pomagali in dejansko vodili župnijo, ki je nastala leta 1931, civilno priznana leta 1963, kaplan Hilarij Cotič do 1956, nato je bil župnijski upravitelj g. Oskar Simičič, sedanji škofov vikar, do 1969, ko je postal župnik do septembra 1972. Od tedaj vodi župnijo g. Anton Prinčič.

Pod g. Cirilom Sedejem so zgradili novo cerkev, novo župnišče, bila je kupljena podrtija, last Ane Debenjak, palača in Borovci leta 1958.

Pod g. Oskarjem Simičičem je iz te podrtije zrasel sedanji župnijski dom, ki že več kot 11 let deluje kot središče kulturnega dela v Števerjanu. Bil je odprt 19. marca 1969. Tam se sedaj izdaja »Števerjanski vestnik«, ki povezuje in obvešča raztresene Števerjance po zaselkih. Tam se vrstijo prireditve, srečanja. Tam so bili več let začasni občinski uradi in pet let poštni urad. Po potresu leta 1976 in 1977 sta bila v njem dva razreda osnovne šole. Med tem so popravili šolo in občinsko hišo, sedaj služi za pevski zbor, za srečanja: kulturna, vzgojna, verska, športna. Od maja 1978 deluje tudi župnijski pastoralni svet.

Nad deset let deluje v župnijskem domu, ki nosi ime po nadškofu F. B. Sedeju SKPD »F. B. Sedej«, poleg njega pa še ansambel »L. Hlede« (v začetku se je imenoval »Jana«) in Zamejski instrumentalni kvintet. Poleg omenjenega društva je še PD »Briški grič« z godbenim krožkom »Briški slavček« in pevski zbor, ki imajo sedež drugod.

JAN DOBRACZYNSKI

REDNIK

Goriška Mohorjeva družba je med redne knjige za leto 1981 vključila za svoje bralce in ljubitelje lepega branja izredno lepo knjigo, roman o sv. Jožefu ali »Rednik«. Roman je namreč že izhajal v verskem tedniku »Družina«. S pisateljevim dovoljenjem ga je zdaj ponatisnila GMD. Prav zaradi te knjige je poljski katoliški pisatelj Jan Dobraczynski prejel 13. septembra letos nagrado za svoje delo v italijanskem mestu Prato v Toskani »Prato Narrativo 80«. Med bralci »Družine« je bilo mnenje o romanu navdušujoče in sprejem odlično. Mnogi so si ga želeli v knjigi.

GMD je roman »Rednik« izdala v dveh knjigah zaradi obširnosti teksta in ga razdelila v dva podnaslova kot je že prej storil pisatelj sam in sicer Rednik in Sin. Prva knjiga opisuje Jožefovo življenje na očetovem domu in razmere, ki so ga prisilile, da ga zapusti. Nadalje pisatelj na zelo slikovit način opisuje Jožefovo potovanje k daljnemu sorodniku Zahariju in Elizabeti v judovsko pogorje. Nikakor ne opusti tedanjih političnih spletk na Herodovem dvoru. Nadalje opisuje Jožefovo pot v Nazaret in srečanje z Marijo pri vodnjaku. Pisatelj podaja na preprost način začetni pogovor med Jožefom in Marijo ter njuno prijateljstvo. Na pesniški in lirični način opisuje izpoved Jožefove ljubezni do Marije in njegove notranje boje, da bi dosegel svoj življenjski cilj. Medtem skoro dramatično poseže vmes nebeški sel, ki odkriva Jožefu, čeprav postopoma, vzvišeno Marijino poslanstvo. Temu spoznanju sledi Jožefova zaroka in poroka z Marijo, še prej pa odkritje, da je Marija noseča. Jožef nikakor ne dvomi v poštenost in devišstvo Marije, ker je spoznal voljo Najvišjega. Muči ga misel, kakšen bo ta, ki se bo rodil, ali otrok kot drugi ali samo Otroek Najvišjega.

Avtor nam na pretresljiv način opisuje Marijino in Jožefovo pot v Betlehem, kjer doživi Jožef razočaranje nad svojimi brati, ki ga zavržejo, in svojo vasjo, ki ga ne sprejme. Sprejela ga je tuja vdova v

skoro podrti koči na nekdanji Davidovi zemlji in jim odstopila votlino v skali. Tu se sredi noči rodi Mesija Jezus. Prvi ga obiščejo pastirji, ki mu prinesejo darove in izrazijo svojo vero v božjega Otroka. Božji sel ali angel jim je pokazal pot v votlino.

Lepo je opisano tudi darovanje oz. odkupnina za Jezusa v templju in srečanje s starčkom Simeonom in prerokinjo Ano. Jožef se je za nekaj časa nastanil v votlini pri Betlehemu, do prihoda treh odličnih tujcev, ki so hoteli počastiti Poslanega.

Druga knjiga se začne prav s pripovedjo o treh Modrih, ki so prišli na Herodov dvor v prepričanju, da tam najdejo Kralja kraljev. Trije Modri se šele po ravnanju zvezde odločijo za pot v Betlehem, kjer brez vsakršnih dvomov stopijo v votlino in počastijo Pričakanega.

Pisatelj opisuje na zanimiv način odhod treh Modrih in beg svete Družine, Herodovo krvooločnost in konec. Sveta Družina prispe v Egipt in se nastani v nekdanji deželi očajev, v Gesenu. Jožef tu uspeva s svojim rokodelstvom, pri katerem mu že pomaga Jezus. Ta je v rabinovi šoli močno napredoval in rabin je Jožefu svetoval, naj pošlje sina v Jeruzalem, kjer se bo izpopolnil v svetih knjigah. Po osmih letih bivanja v Egiptu je napočil čas, da se Jožef z Marijo in Jezusom vrne v svojo domovino. Ganljivo je srečanje z materjo Lazarja, Marte in Marije v Betaniji. Pretresljivo je opisovanje poti iz Jeruzalema prek Judeje v Galilejo. Jožef se je bil namreč odločil, da se vnovič naseli v Nazaretu.

Ko je imel Jezus dvanajst let, je s svojimi starši in sorodniki romal v Jeruzalem. Tu spoznata Marija in Jožef v Jezusu Sina Najvišjega. Jožef pride tudi do spoznanja, da se njegovo življenje služenja bliža koncu, medtem ko Jezus raste v polnost božjega Sina.

Goriška Mohorjeva družba je z objavo obeh knjig hotela počastiti sv. očeta Janeza Pavla II., kateremu je napisala tudi posebno posvetilo. J. M.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV NA TRŽAŠKEM

priredi

ZBOROVSKO REVIJO

v nedeljo 30. novembra ob 17. uri v Kulturnem domu v Trstu.

Med rojaki v Milanu

FISC (Federazione italiana settimanali cattolici) je sklicala občni zbor v mestu Lodi v Lombardiji in je bil od četrta 13. do sobote 15. novembra. Udeležili so se ga tudi zastopniki tednikov Vita Nuova iz Trsta, Voce Isontina in Katoliški glas iz Gorice ter Vita Cattolica iz Vidma, kajti tudi ti tedniki so člani omenjene federacije, ki družni nad sto katoliških tednikov v Italiji. Ti tedniki imajo vsak teden nad milijon naklade in pomenijo močno obveščevalno sredstvo med tolikimi drugimi v naši državi. Zadnji dan so bile volitve v državni svet federacije katoliških tednikov; v svet sta bila izvoljena tudi don Renzo Bescarol, urednik Voce Isontina in pa urednik lista Vita Cattolica iz Vidma.

Po občnem zboru sem se ustavil še v Milanu, da se tam srečam z odnotnimi Slovenci in zanje mašujem. Maša je bila v nedeljo 16. novembra v cerkvi sv. Tomaža in ulici istega imena. Tu se milanski rojaki sestajajo že veliko let. Zbirati jih je začel msgr. Ignacij Kunstelj kot poverjenec za dušno oskrbo slovenskih beguncev v Italiji. Toda begunci so se polagoma izselili in so ostali samo še naši primorski rojaki, ki so šli v Milan in lombardijska mesta zaradi dela že pred zadnjo vojno in po njej. Nekateri so se poročili in imajo družine. Ohranili so svoje zbiranje enkrat na mesec tudi potem, ko je g. Kunstelj odšel drugam.

Zadnja štiri leta je hodil mednje g. Jurij Rode iz Rima. Letos poleti je pa g. Rode dokončal študije v Rimu in se vrnil v Argentino. Milanski Slovenci so ostali brez duhovnika. V septembru so se po počitnicah znova srečali, a maše ni bilo. Zato so se obrnili na Gorico, naj jim kako pride na pomoč. Za prvo silo smo se zmenili, da bo enkrat na mesec šel v Milan kdo od naših duhovnikov iz Gorice in Trsta. V oktobru je bil tam msgr. Močnik, sedaj je bila vrsta na podpisane. Prihodnji mesec, 21. decembra bo šel maševat škofov vikar dr. Oskar Simičič, pozneje pa kdo drug, dokler se ne najde kaka stalna rešitev.

Slovenci v Milanu tvorijo zelo lepo in pisano skupino. Prihajajo od vseh strani Lombardije. Med njimi so tudi cele družine z otroki. Po maši se zberejo ob zakuski in petju v dvoranah blizu cerkve. Človek ima vtis, da smo se povrnili v čase prve Cerkve, ko poroča zgodovina, da so se po evharistični daritvi zbirali kristjani k »agape«, k skupnemu obedu.

Tem našim rojakom, ki so doma iz cele Primorske tostran in onstran sedanje državne meje, toplo čestitamo za njih vztrajnost in jim obljublamo, da jih ne bomo zapustili. K. H.

Pismo Ivana Štante

Z Madagaskarja se je oglasil misijonar Ivan Štanta:

Dela je dosti, število delavcev v Gospodovem vinogradu pa ostaja isto ali se še manjša. Dne 19. septembra me je prišel obiskat g. Ladislav Lenček iz Buenos Airesa. Zame je bilo to lepo doživetje.

Druga zanimivost in prijetno iznenadenje je bil pismeni obisk ljubljanskega nadškofa dr. Alojzija Šuštarja, ki je poslal lastno-ročno podpisano pismo vsem slovenskim misijonarjem in misijonarkam. Znak osebnega zanimanja za napredek misijonske zavesti na Slovenskem.

Tukaj nas stiska huda suša. Od februarja že čakamo dež. Se pitno vodo je težko najti. Vsega primanjkuje. Bencina ni. Enkrat ali dvakrat na mesec pripelje avto-cisterna do 20 hektolitrov. Pumpajo dve ali tri ure in vse je končano. Vse je strašno drago.

Svoje pismo zaključuje g. Štanta s pozdravi. Tudi mi mu preko Katoliškega glasa, ki ga dobiva po zračni poti, vračamo pozdrave in želimo, da bi še dolgo vztrajal pri svojem misijonskem delu.

■ V enem največjih hotelov v znanem mestu Las Vegas v ZDA, kjer so velike igralnice, je izbruhnil požar. Življenje je izgubilo 85 oseb, nad 400 pa je ranjencev.

Duhovnik Dimitrij Dudko prekljuje svoje izpovedi

Poročali smo pred časom o pravoslavnem duhovniku Dimitriju Dudku, ki so ga sovjetske oblasti zaprle in je potem javno po moskovski televiziji obsodil svoje dotedanje delo kot sovražno Sovjetski zvezi. Že tedaj smo izrazili pomislek, da ne more iti za resnično izpoved duhovnika Dudka, temveč da je bila izsiljena. Ruski oporečnik Vladimir Maksimov je pozneje isto potrdil v neki konferenci, ki jo je imel v Milanu. Dejal je, da je bila Dudkova izpoved izsiljena, ker je bil postavljen pred izbiro: ali prizna svoje »grehe« ali pa ga izženejo iz Rusije. Ker je želel ostati s svojim ljudstvom, je rajši dal tisto izjavo.

Sedaj je prišlo v zahodni svet pismo Dimitrija Dudka; pismo so objavili zahodni časopisi in začenja: »Predragi otroci, ki živite v Rusiji ali v inozemstvu, ne morem si odpustiti svoje slabosti in moje srce se lomi, ko vidim vašo zmedenost in nekatero napačno razlago. Tresem se ob misli, kakšen se vam moram zdeti, v kakšne težave sem vas spravil, kako sem vzel pogum tistim, ki sem jih prej opogumljal. Poklekujem pred vami in vas prosim za oproščenje.«

Potem nadaljuje, da je treba ostati enotni, ker ni samo on, njih duhovni oče pred preizkušnjo tajne policije (KGB), temveč cela pravoslavna Cerkve. »Ne iščemo oblasti, zaključuje Dudko. Mi se borimo proti brezbožstvu; mi iščemo duše, da jih vrnemo Bogu.«

Sedaj vodi duhovnik Dudko župnijo v Vinogradovu, 40 km stran od Moskve.

★

■ V generalni skupščini OZN je 111 držav podprlo resolucijo neuvrščeni držav in držav v razvoju, ki zahteva umik vseh tujih (beri sovjetskih) čet iz Afganistana. Vzdržalo se je 12 držav, 22 iz sovjetskega bloka pa je bilo proti, med njimi tudi Kuba, ki se uradno razglasa za »nevtržno« državo.

■ Bivši švedski ministrski predsednik Olof Palme je v svojstvu posebnega odposlanca OZN obiskal Teheran ter bojišča pri Kermansahu in Dezfulu. V Teheranu je dobil odgovor, da hočejo Iranci spopad rešiti na bojišču in ne s pogajanj. Irak mora priznati, da je napadalec in brezpogojno umakniti svoje čete z iranskega ozemlja.

★

Iz Slovenije

Spremembe v mariborski škofiji

Z imenovanjem novega škofa dr. Franca Krambergerja so v mariborski škofiji nastopile nekatere pomenljive spremembe. Škof Vekoslav Grmič je pustil vse dosežane službe in bo ostal samo profesor na teološki fakulteti. Za generalnega vikarja je bil imenovan stolni prošt dr. Jože Smej. Novi škof dr. Kramberger bo posvečen v Mariboru v nedeljo 21. decembra ob 15. uri.

Škof Grmič je bil pomožni škof pokojnega Maksimilijana Drževnika od leta 1968 in obenem generalni vikar. Po njegovi smrti je kot kapitularni vikar vodil mariborsko škofijo do imenovanja novega škofa. V tem času je veliko predaval, veliko pisal, bil v pomoč bolehnemu škofu Drževniku in namesto njega birmoval, obiskoval župnije, pridigal. Kot kapitularni vikar je dejansko vodil mariborsko škofijo, ko je bila brez škofa. Mnogi so pričakovali, da bo on naslednik škofa Drževnika na sedežu, ki je bil nekoč sedež škofa Slomska. Toda v Rimu so drugače uredili. Imenovali so mladega dr. Franca Krambergerja, naj vodi mariborsko škofijo. Vekoslav Grmič bo pa še nadalje ostal predsednik celjske Mohorjeve družbe.

V »Družini« je Grmičev prijatelj in tesni sodelavec dr. Jože Rajhman napisal članek z naslovom »Škof Vekoslav Grmič se poslavlja«. Tako se navadno naslovi članek, kadar gre za osebo, ki gre kam daleč ali ki gre v pokoj. Iz nastava bi sklepali, da se škof Grmič res ne misli več baviti z dušnim pastirstvom. Če se bo tega sklepa držal, bo kar v redu, kajti škofije ne moreta voditi dva škofa.

Ko Jože Rajhman govori o Grmičevem delu pri Mohorjevi družbi, pravi, da je pod njegovim vodstvom družba razširila svoj program, ga spopolnila s sodobnimi teološkimi deli. Vse to bo res, toda res je tudi, da je zašla v povečevanje oblasti, kar je posebno vidno v uvodnem članku letošnjega koledarja. Mislimo, da takšno povečevanje ni v čast ne Mohorjevi družbi ne škofu Grmiču, avtorju članka, in ne pok. predsedniku Titu, ki je končno bil človek kot smo mi. Tudi on je kaj zagrešil v življenju.

Sovodenska občinska uprava in Kraška gorska skupnost

Ko sta »Primorski dnevnik« in »Novi list« poročala o seji sovodenske občinske sveta 31. oktobra letos, sta tudi omenila, da je župan Vid Primožič seznanil svetovalce o poteku seje Kraške gorske skupnosti, ki je bila dan prej na sejo v Sestljanu. Župan je pojasnil, zakaj so se sovodenski predstavniki, tako večine kot SSK pri glasovanju vzdržali, ko je šlo za postavko, ki se je nanašala na tretji izredni poseg o razdelitvi finančnih sredstev.

V poročilu »Katoliškega glasa« smo glede tega zasledili samo notico, da je med drugim podžupan Klemše poročal o seji Kraške gorske skupnosti. Pisec poročila je namenoma opustil izčrpano poročilo, ker je menil, naj se zadevi ne da preveč težje, ker ima obenem svojo politično in gospodarsko plat.

Ker pa sta Primorski dnevnik in Novi list o tem pisala, je prav, da seznanimo z zadevo tudi naše bralce. Kot znanu, ima sovodenska občina v Kraški gorski skupnosti 4 predstavnike: tri od večine in enega od manjšine, županu pa gre mesto po zakonu. O tej zadevi je torej poročal podžupan Klemše (in ne župan Primožič kot sta zapisala omenjena časopisa).

Na seji Kraške gorske skupnosti se je razpravljalo in glasovalo o treh členih: o kmetijstvu, o javnih delih, o načrtovanju. Za vse to je uprava omenjene skupnosti namenila 436 milijonov lir.

Zakaj so se potem sovodenski predstavniki pri glasovanju vzdržali? Ker je že prejšnja sovodenska občinska uprava dobila trdno zagotovilo glede finančnih sredstev za razširitev ceste Rubije-Vrh. Predstavnik sovodenske občine, povabljen, da pri tem sodeluje, je že pri prvem srečanju dostavil potrebno dokumentacijo ter dokazal nujnost del na tej cesti. Na drugem srečanju, je dodal Klemše, pa o zadevi ni bilo več kaj razpravljati, ker so postavko tako prenesli, da so se poživljali na vse obljube. In je Klemše še dodal: »Da ne pride do nepotrebnih trenj, sem smatral za potrebno pojasniti, zakaj tako naše zadržanje na seji Kraške gorske skupnosti.«

Podžupan Klemše je s temi besedami verjetno mislil na javni besedni napad tržaškega predstavnika PCI na sovodenske zastopnike na tej seji, ko jim je očital nedoslednost. Iz strankarskih razlogov bi morali sprejeti kot člani PCI ukaze partije, pa so dali prednost zdravemu čutu nad ozkimi strankarskimi načeli. Ravnali so edino pravilno.

Iz Primorskega dnevnika smo zvedeli še dve novice: da je deželni odbornik za finance Piero Zanfagnini obiskal sovodensko županstvo in se tam razgovarjal z občinskimi upravitelji, ki so mu prikazali vrsto javnih del, pri katerih bi dežela nudila svojo finančno pomoč. V ospredju pogovora so bila zlasti javna dela kot razširitev ceste Rubije-Vrh, socialni center in nabava šolskega avtobusa.

Druga novica pa je ta, da bodo na prihodnji občinski seji svetovalci razpravljali tudi o obračunu za leto 1979, ki izkazuje 30 milijonov lir prebitka. S temi vsakoletnimi prebitki se občinska uprava ob 30% letni inflaciji pred svojimi volivci ne more ravno ponašati. Kar se tiče razširitve ceste Rubije-Vrh naj sedanja uprava izpolni svečane obljube, ki jih je dala prejšnja na seji 28. decembra 1979; da se namreč na nevarnih mestih postavi železna ograja, saj vidimo, da finančna sredstva za ta dela ne manjkajo.

Druga abonmajška predstava v Gorici

V sredo 19. novembra je SSG iz Trsta v gledališču Verdi uprizorilo igro izrael-

skega pisatelja E. Kishona »Bil je škrjanec«. Večini je bila predstava všeč, predvsem mladim. Igralci so bili deležni odobravanja in ploskanja. Strokovno oceno igre, ki jo je napisala naša sodelavka Iva K., bomo zaradi pomanjkanja prostora objavili prihodnjič.

Števerjan

Občinska seja. Začela so se dela za popravilo usada na cesti od Bukovja proti Valerišču, pri »Tončevih« po domače. Dela je prevzelo podjetje Zalateu iz Vidma za 22 milijonov lir, načrte in denar pa je preskrbela gozdna uprava. Usad je zadnje čase tako pokvaril cestišče, da je postalo težko prehodno. Občinska uprava se je za ta problem precej časa zanimala in končno tudi uspela, da bo cesta utrjena in prevozna.

Kot znano je bil občinski sedež v Števerjanu prenovljen in na novo opremljen. Ker pa cene rastejo, ni bilo še mogoče sedeža popolnoma opremiti. Zato se je občinska uprava obrnila na notranje ministrstvo potom goriške prefektore, da bi dobila potrebni denar. In res, tudi tu je uspela, dobila je namreč deset milijonov lir podpore, in bo tako uresničila željo upraviteljev ter potrebe občanov.

Na zadnji seji odbora je župan Klanjšček razdelil odgovornost odbornikom takole: javna dela in urbanistiko bo upravljal župan sam, osebje in finance podžupan Terpin Ciril, zdravstvo odbornik Mužič, šolstvo, kulturne zadeve in šport Simon Komjanc, kmetijstvo pa Armand Skok iz Jazbin. Taka razdelitev odgovornosti je potrebna tudi v majhni občini, ako hočemo, da bo delovanje uprave res učinkovito.

Občinski odbor je odobril šolskim sestram, ki vodijo otroški vrtec, odškodnino 1.200.000 lir letno za njihovo delo. Odškodnina ni velika, zato smo pa tem bolj hvaležni šolskim sestram za njihovo skrb z našimi malčki.

Župan je tudi obvestil, da bo nadškof Cocolin ob svoji vizitaciji, ki je ta teden, blagoslovil novi del števerjanskega pokopališča in pokopališče na Jazbinah; srečal se bo tudi z občinskimi upravitelji.

Praznovanje sv. Katarine na Peči

Sv. Katarina Aleksandrijska je zavetnica prijazne cerkve na Peči. Njen god je 25. novembra. Letos je bilo cerkveno praznovanje na nedeljo pred praznikom, tj. 23. novembra. Maša je ob tej priložnosti bolj slovesna in k njej pridejo tudi tisti domačini, ki drugače manjkajo. A še vedno ne vsi.

Po maši se pevke in pevci ustavijo pri Nutu Čevdeku, kjer je za nevesto prijazna Gorčanka in navdušena pevka Marija Zgavec. Tudi letos je bilo tako. Seveda ne sme manjkati pri tem štruktlev. Nuto Čevdek je te dni spolnil 83 let življenja in s pevci veselo prepeval. Naj ga Bog ohrani še vrsto let v naši sredi!

Pojasnilo vodstva tržaškega radia

Na pritožbe, ki so se pojavile v našem časopisu glede oddaj tržaškega radia, je ravnatelj dr. Botteri poslal pojasnila. Predvsem to, da se radijska oddaja končuje z Mamelijevo himno zaradi tega, ker mednarodni dogovor določa, da ima vsaka nacionalna radijska mreža svoje geslo za začetek in zaključek oddaj. Italijanska ima ravno Mamelijevo himno.

Glede motenj v Števerjanu, kjer Radio Gorica I preglašuje tržaško postajo, pa vodstvo v Trstu ne more nič, ker ni še zakona, ki bi urejal delovanje zasebnih radijskih in televizijskih postaj. Prizadeti bi se mogli kvečjemu obrniti na sodišče.

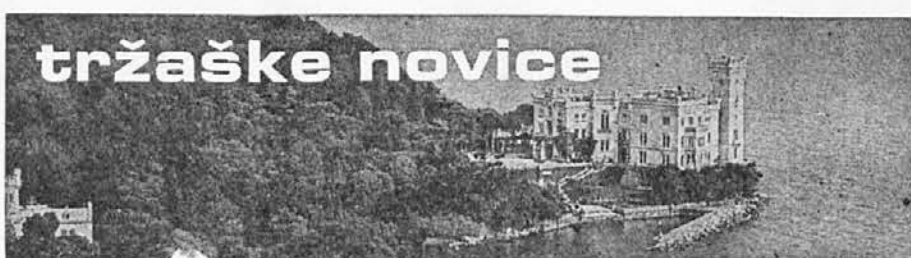
deležni izjemnega gostoljubja.

V četrtek 2. oktobra smo si ogledali enega največjih muzejev v ZDA, se podali v Lemont, kjer je znano romarsko svetišče in ga vodijo slovenski frančiškani. Obdano je z izrednimi naravnimi lepotami. Prijazno nas je postregel in nam vse razkazal p. Fortunat Zorman, ki je tudi urednik revije »Ave Maria«.

Isti večer smo se podali v središče Chicaga in z nebotičnika, ki ima 110 nadstropij, občudovali štirin milijonsko mesto, osvetljeno z brezštevilnimi lučmi. Petek 3. oktobra smo tudi posvetili ogledu mesta in nekaterih muzejev v središču.

SLAVNOSTNA AKADEMIJA

V soboto zvečer, 4. oktobra pa smo delovali na slavnostni akademiji ob 30-letnici ustanovitve Slovenskega radia v Chicagu. In prav tukaj je bil višek vseh doživetij. Poslušalci so postali eno z nami. Predvsem mladina, ki je bilo res veliko.

tržaške novice

Poziv tržaškega škofa

G. škof prosi v svojem pozivu, naj župnije organizirajo nabirko za pomoč potrebnim. Prosi pa predvsem, naj ljudje molijo za tiste, ki jih je prizadela nesreča: za mrtve in žive; naj odpre srca tistih, ki lahko pomagajo, da bodo radi in hitro storili svojo dolžnost do potrebnih in preizkušanih.

Koledar meseca za Tržaško

Na pobudo slovenskega pastoralnega urada v Trstu je prišlo do vsklajevanja vseh verskih organizacij. Sad tega srečanja je bil med drugim sklep, da se bo v prihodnje objavljala v začetku vsakega meseca koledar vseh prireditev in pobud, ki bodo na sporedu za tisti mesec.

- in 6 decembra: miklavževanja.
  - decembra: dan zbranosti za mladino od 11. do 14. leta v dveh različnih krajih.
  - decembra: akademija in duhovno srečanje v Marijinem domu v ulici Risorta, 3.
  - decembra: duhovna obnova z mašo pri šolskih sestrah, ul. delle Docce 34 v Trstu ob 17. uri na pobudo Vincencijeve konference.
  - decembra: dan zbranosti za mladino nad 15 let v Škledju v cerkvi in v Domu Jakoba Ukmarja ob 9.30 dalje.
  - decembra: polnočnice; prenos po radiu iz župnijske cerkve na Repentabru.
  - decembra: koncert božičnih pesmi v cerkvi v Sv. Križu pri Trstu ob 17. uri.
  - decembra: koncert božičnih pesmi v cerkvi na Kolonkovicu ob 16. uri.
- V decembru bo vsakoletna nabirka za revnejše.

Baragova proslava v Ricmanjih

Kar so imele najlepšega in najboljšega, so Ricmanje pripravile za svoj domači praznik: romarska cerkev, okrašena kot za najvažnejše praznike, lepo številno duhovnikov s škofovim vikarjem dr. Škerlom, zbor strežnikov, šolska mladina, pevski zbor, pisateljica Irena Zerjal, vsi so vsak po svoje doprinesli k dostojnemu praznovanju 10. obletnice Baragovega doma. Glavno tezo praznovanja pa sta nosila ljubljanski nadškof dr. Suštar in prof. Alojz Rebuta s predstavivjo svoje knjige o Baragi. Zelo prav nam je prišla ta slovesnost, saj smo tako mi kot širša javnost postali bolj pozorni na tega velikega moža, svetniškega kandidata Baraga.

Tako smo slišali, da je tudi dr. Suštar iz iste Baragove župnije Dobrič in krščen pri istem krstnem kamnu. Škofove besede so v zvezi z liturgijo božje besede tiste nedelje kaj primerno odjeknile. Proti koncu cerkvenega leta nas Cerkev spominja Jezusove napovedi o zaključku človeške zgodovine. Da mora torej naše prizadevanje iti v smeri, da v sebi uresničimo Baragovo geslo: »Le eno je potrebno«.

Irena Zerjal je ob odkritju Baragovega kipa predstavila znanega umetnika Franceta Goršeta, ki je izdelal večje število Baragovih kipov, med katerimi je tudi kip na trgu pred cerkvijo v Trebnjem.

V dvorani so šolarji predvajali zborni recitacijo iz Baragove knjige, pevci domačega društva »Slavec« pa so zapeli vrsto narodnih in umetnih pesmi.

Nedosegljiv v svojih razglabljanjih je prof. Rebuta z mojstrskimi zamahi zaobjel življenje in delo zavetnika ricmanjskega Doma misijonarja in škofa Friderika Baraga. Docela nas je prevzelo intimno brnenje pripovedi o čudovitih dogodivščinah tega našega misijonarja med Indi-

janci. Stal je pred nami Baraga, gentsmanska osebnost, misijonarski heroj, ki je kmalu obračunal z domačo stvarnostjo in se dokončno zavrnil na drugo stran zemeljske oble k plemenom Očipvejev in Otawanov. Sicer pa, kdor bo čital te vrstice, naj si čimprej nabavi knjigo Alojza Rebuta »Duh Velikih jezer«, kjer se mu bo kot v filmu odvijal čudovit življenjepis ob zakulisju naravnih lepot, prepleten z izjemnim bogastvom besedne umetnosti.

Za zaključek se je po tako nabitom programu kar prilegla že običajna domača zakuska. - F. V.

Rojan

V sredo 19. novembra je po krajšem trpljenju umrla članica Marijine družbe Zofija Renar. Dočakala je 83 let. Imela je težko življenje. Zgodaj je ostala vdova. Odlikoval pa jo je krščanski optimizem. Vedno je bila vedra in z vsem zadovoljna. Kljub visoki starosti se je zanimala za vse naše publikacije. Do zadnjega je vse kupovala in brala: Katoliški glas, Mladiko, Družino, Katoliške misijone, Mohorjeve knjige, Mavrico in še kaj drugega. Tako se ni nikoli dolgočasila. K zadnjemu počitku smo jo spremili v soboto 22. novembra. Naj ji bo Gospod dober plačnik. Sinu izražamo iskreno sožalje. - S. Z.

Nabrežina

Smrt v vasi. Jože Pipan je v 75. letu starosti mirno zatisnil oči. Po rodu iz Svetega (Komen), po poklicu kamnosek, se je udeleževal tudi pri nabrežinski godbi. Zadnja leta življenja je preživel v prijazni hiši nad cesto, ki pelje v Sv. Križ. Naj počiva v miru. Sorodnikom naše sožalje.

Zahvalna nedelja. Udeležba pri službi božji je bila lepa, vreme primerno. Oltar je bil okrašen z vrtnimi in poljskimi pridelki. Prošnje so bile prazniku primerne, nato zahvalna pesem. Pred cerkvijo je bil blagoslov vozil, nato pa je sledilo pokušanje novega vina ob pečenem kostanju. Župnijski svet je tudi letos preskrbel vse potrebno za prijeten družabni večer v župnijskih prostorih.

Tri zveste krasilke oltarja v nabrežinski župnijski cerkvi

Kamnarska razstava. V nedeljo 23. novembra ob 10.30 je bila odprta s priložnostnimi govori in petjem zborov »I. Gruđen« in »Fante izpod Grmade«. Gre za izredno pobudo v kraju, ki ima že stoletno kamnarsko tradicijo. Razstava bo odprta do nedelje 30. novembra v dvorani društva I. Gruđen.

Mnogi od teh namreč sodelujejo pri folklornih skupinah, ki jih vodi gospa Korina, žena dr. Ludvika Leskovarja.

Sam slavnostni večer je bil prepleten z nastopi tamkajšnjih slovenskih pevskih zborov, otroških in mladinskih folklornih skupin, ansamblov ter govorov. Program je trajal tri ure. V tem programu smo imeli mi na voljo tri četrt ure. In prav pri tem nastopu smo osvojili občinstvo, ki nas ni pustilo z odra.

Po koncertu nam je dr. Leskovar podelil spominske majice Chicaga in nas razglasil za častne člane tamkajšnjega Slovenskega radia. Mi smo pa, kot že prej ob nastopih v Kanadi in drugih mestih v ZDA, poklonili dr. Leskovarju sliko s kraškimi motivom, delo salezijarke duhovnika Viktorja Godniča iz Nabrežine.

Navdušenje, ki je bilo med koncertom, se je potem ponovilo tudi med plesom, ki je trajal do 3. ure zjutraj. Od zadovoljstva nad igranjem ansambla so našega

Občni zbor Slovenskega kulturnega kluba (SKK)

V soboto 22. novembra je bil v Slovenskem kulturnem klubu v Trstu, ul. Donizetti 3 redni občni zbor. Po predsedniškem, tajniškem in blagajniškem poročilu je sledila diskusija, v kateri so člani izrazili lastna mnenja o delovanju kluba. Iz posegov je bilo razvidno zadovoljstvo članov za dobro delovanje odbora. Večina članov pa je izrazila svoje nesoglasje z voljo letošnjega velikega števila odbornikov. Po razložitvi potrebe, da je za bodoče delovanje kluba in uresničenje številnih načrtov potrebno sodelovanje novih in več članov, so prisotni k temu privolili.

Sledile so volitve. Odbor je sedaj takole sestavljen: Collin Silvia predsednica, De Luisa Elizabeta tajnica, Breclj Marjan revizor, izvršni odbor pa: Collin Rihard, Gordon Tibor, Jovanovič Helena, Kuk Katja, Obersnel Neva, Paoli Rozana, Štorka Danijela in Zetko Leo.

25 let društva »Ivan Trinko«

Pred 25 leti, 2. oktobra 1955 je skupina beneških Slovencev ustanovila v Čedadu kulturno društvo »Ivan Trinko«. Tega, za Slovensko Benečijo brez dvoma pomembnega jubileja so se v petek 14. novembra spomnili beneški rojaki z razpravo ob okrogli mizi o vsem tem, kar se je zgodilo v teh 25 letih. Ta razprava je bila v prostorih društva »Ivan Trinko« v Čedadu v poslopju, pred katerim stoji kip narodnega buditelja msgr. Ivana Trinka.

V razpravo so posrli predsednik društva Beppina Crisetig, Izidor Predan, ki je orisal 25 let društvene dejavnosti, Viljem Černo, ki je govoril predvsem o boju beneških Slovencev za uveljavitev narodnostnih pravic in župnik iz vasi Matajur Paskval Gujon, ki je predstavil lik Ivana Trinka.

Sledili so pozdravi številnih predstavnikov oblasti, slovenskih zamejskih organizacij in strank. Med drugimi sta bila navzoča predsednik deželnega sveta Mario Colli, ki je dejal, da je mnogo težje odstraniti predsodke, nevednost in psihološke ovire kot pa ruševine, ki jih je povzročil potres, ter deželni svetovalec dr. Drago Štoka, ki je pohvalil beneške Slovence, ki so v nekaj desetletjih dosegli tako stopnjo razvoja, za kakršno bi drugod potrebovali sto let.

O ta božji verouk!

Ob prebiranju poročil o letošnjem izpopolnjevalnem seminarju za slovenske šolnike in ob ugotovitvi, da bi morala predavanja posegati v posamezne teme bolj strokovno, sem se spomnil, da moram nekaj povedati in na nekaj opozoriti.

Pri pripravljanih sejah za škofijsko zborovanje, ki se je v Trstu zaključilo 8. dec. 1978, so govorili tudi o poučevanju verouka ali o verski in moralni vzgoji v otroških vrtcih in so ugotovili, da je zelo pomanjkljivo, ker niso učiteljice za to delo — težko delo — dovolj pripravljene. Pri eni takih seji je slovenska učiteljica prosila, naj jim pomagamo, da bodo to nalogo lahko izvrševale.

Ko je bil ONAIRC še pri življenju, smo imeli par takih srečanj z učiteljicami, a pozneje praktično ni šlo več. Vzroki so različni, predvsem brezbriznost, ki pa ni nobenemu v čast. Morda tudi že nepravilnost sama, ki onemogoča zanimanje za kar je nepoznano in tuje, kakor sta za mnoge verouk in verska vzgoja.

Svetovalci so mi, naj se pozanimam, da bi prišlo na seminar tudi predavanje o moralni vzgoji v otroških vrtcih. Obrnil sem se na pristojno oblast že pred mesecem, ki bi moral biti v pomladnih mesecih. Predlagal sem tudi predavatelja. A v Ljubljani so to odklonili.

O ti božji verouk, kako se te bojiš! In to ni v našo korist. Dr. Lojze Škerl

Turneja ansambla „Galebi“ in pevskega terceta „Mavrica“ po Kanadi in ZDA

SPREJEM V CHICAGU

Iz Floride smo odpovali v Chicagu, kamor smo prišli v sredo 1. oktobra. Na letališču O'Hare, največjem na svetu, so nas že čakali člani Slovenskega radia ter drugi. Po prisrčnem pozdravu smo se odpravili v župnijo sv. Stefana, kjer so nam v dvorani pripravili iskreno dobrodošlico. Ob okusni večerji in dobri kapljici smo si izmenjali pozdrave in vsak je predstavil svoje člane. Člane Slovenskega radia v Chicagu je predstavil dr. Ludvik Leskovar, ki vodi ta radio. Ansambel Galebi in tercet Mavrica pa Franc Pohajca. Po tem prijatnem in domačem srečanju smo se spet razdelili po družinah. Tudi tukaj smo bili

Cerkve sv. Stefana v Chicagu

harmonikarja Vinka dvignili na sod, prišli na oder in skandirali ter vzklikali ansamblu.

V nedeljo 5. oktobra smo sodelovali pri maši v cerkvi sv. Stefana, ki jo vodijo slovenski frančiškani. Med mašo je zelo ubrano pel njihov cerkveni zbor. Po maši pa smo se podali v velik park sredi mesta Chicaga, kjer smo s tamkajšnjo mladino igrali nogomet. Po tem športnem dogodku pa smo vsi skupaj šli na okusno in vsestransko začinjeno »pizzo«. Seveda ni manjkalo piva, pa tudi slovenske pesmi so donele tako, da so jim prisluhnili tudi drugi mladi gostje, ki so z navdušenjem ploskali.

(Dalje)

Strahovito trčenje treh vlakov, do katerega je prišlo nedaleč od postaje Lamezia Terme v Kalabriji, je terjalo 26 smrtnih žrtev, nad sto ranjenecv pa so prepekljali v bolnišnico.

goriške novice

Poziv gorškega nadškofa

Msgr. Peter Cocolin je ob strahotnem potresu, ki je prizadel južno Italijo, naslovil na duhovnike in vernike poseben poziv, v katerem naroča:

1. v nedeljo 30. novembra naj se po vseh župnijah in redovnih skupnostih moli za mrtve žrtve potresa, njih svojce, da bi jim Bog dal moči v težki preizkušnji in za ranjence, da bi ozdraveli;

2. v nedeljo 30. novembra ali če je bolj primerno, naslednjo nedeljo 7. decembra naj se pri službi božji nabira za potresence. Zbirke bodo čimprej izročene italijanski »Caritas«.

3. Obleko in novo perilo ter drugi koristni material (odeje, hrano z dolгим trajanjem itd.) se lahko izroči ali Rdečemu križu v Gorici ali Caritas pri nadškofijski kuriji v Vidnu, trg Patriarcatu.

Zahvala novega mariborskega škofa

Dr. Oskar Simčič, goriški škofov vikar, je na poslane brzojavne čestitke novemu mariborskemu škofu dr. Francu Krambergerju prejel od njega sledeči telegram:

Vsem sbratom v duhovniški službi goriške nadškofije iskrena hvala za čestitke in molitev!

Zahvalna nedelja v Števerjanu

V nedeljo 16. novembra smo imeli v Števerjanu zahvalno nedeljo. Ze stara navada je, da se na ta dan naši poljedelci in vinogradniki zahvalijo Bogu za prejete dobrote. Po dopoldanski maši, pri kateri je bil tudi sklep tridnevne, je bila na trgu pred cerkvijo blagoslovitev kmečkih strojev in drugih motornih vozil.

Popoldne pa je društvo »F. B. Sedej« organiziralo v župnijskem domu koncert Zamejskega instrumentalnega ansambla iz Števerjana. Med odmorom pa je športno združenje »Brd« podelilo kolajne in

pokale posameznim zmagovalcem in skunam, ki so tekmovali na 12. športnem tednu, ki je bil v Števerjanu septembra letos.

Zamejski instrumentalni ansambel je lepo pripravil svoj koncert. Posamezne točke je povezovala Alenka, ki je s svojimi šalami razvedrila prisotne, ki so napolnili Sedejevo dvorano.

Semenj sv. Andreja v Gorici

Letos bo trajal od sobote 29. novembra do nedelje 7. decembra. Gorica se bo kot običajno napolnila s komedijami in sejmariji. Gotovo bo veliko ljudi tudi z onstran meje, kjer sličnih prireditelj nimajo. Vendar bo letos manj izkupička, ker je dinar manj vreden kot lani. To se pozna tudi po trgovinah, kjer imajo precej manj prometa kot prej, ko so dinar menjali po 40 lir, sedaj pa komaj po 30 lir in tudi manj.

60-letnica zbor »Seghizzi«

Goriški pevski zbor »Seghizzi« slavi 60-letnico svojega delovanja. Nastal je namreč leta 1920. Od tedaj naprej je ves čas bolj ali manj aktivno deloval. Zadnjih 15 let se je uveljavil posebno kot organizator mednarodnih zborovskih srečanj v Gorici, ki so znana pod imenom »Concorso Seghizzi«.

Zunanje slavje je bilo preteklo soboto in nedeljo v Avditoriju. Tu so tudi odprli razstavo fotografij in drugega materiala iz življenja omenjenega zboru; razstava bo odprta do 30. novembra. V nedeljo je pa zbor Seghizzi imel koncert; zbor vodi sedaj dirigent Umberto Perini.

Krščanska pobuda za božič

Goriški misijonski urad je za letošnji božič sprožil originalno pobudo, kako pomagati otrokom Tretjega sveta. O božiču naj bi družine darovale za tamkajšnje

ZDRUŽENJE CERKVENIH ZBOROV GORICA

obvešča, da bo pevska revija mladinskih in otroških zborov

MALA CECILIJANKA

v Katoliškem domu v Gorici na praznik Brezmadežne 8. decembra ob 16. uri. Nastopili bodo zbori iz Plešivega, Sovodenj, Pevme, Števerjana, Podgore, Gorice, Doberdoba, Standreža, Rupe-Peči in z Opčin.

gladujoče otroke toliko, kolikor bi porabile, če bi imele enega otroka več. Gre za nekako začasno posvojitvev enega otroka čez božične praznike. Tako nabran denar bo misijonski urad odposlal v misijonske dežele, kamor bo kdo želel: Ogaden, Karamoja v Ugandi, Kalkuta ali v misijone br. Silvestra ali kam drugam.

Po koncertu Bergant-Vremšak

Nedavno je v goriški stolnici bil na pobudo SKPD »Mirko Filej« v Gorici zelo posrečen glasbeni večer. Na njem sta nastopila dva priznana slovenska glasbenika, organist Hubert Bergant in baritonist Samo Vremšak.

Program koncerta je skupno obsegal deset skladb, od baročnega obdobja do sodobnosti. Koncert bi lahko vsebinsko razdelili na dva dela, saj smo poslušali tako skladbe za same orgle kot za orgle in glas.

V prvem sestavu smo poslušali orgelske skladbe Bacha, Mozarta, Mendelssohna, Francka in Vremšaka. Med njimi naj posebej zabeležimo zahtevno in široko zasnovano Bachovo Passacaglio s fugo v c-molu, kjer je interpret zelo dognano in obenem smiselno podčrtal posamezne dele kompozicije nemškega baročnega mojstra. Po klasicistični Mozartovi Intradi in fugi (salzburški skladatelj sicer ni kazal velikega zanimanja za ta instrument) je Bergant odigral skoraj simfonično razpleteno šesto Mendelssohnovo Sonato za orgle, kjer pride poleg romantičnega navduha do izraza tudi njegova ljubezen do polifonske gradnje (npr. v fugi). Poznejša romantika je zopet zablestela v Franckovem Koranu v a-molu z izrazito avtorjevo glasbeno govornico.

Na koncu pa smo poslušali Sama Vremšaka Tema con variazioni. Vremšak je v tej skladbi ponovno pokazal, da je tehten in domiseln skladatelj (ta večer smo ga lahko poslušali kot skladatelja in peval) s smislom za strogo orgelsko tradicijo Bachovega kova (fuga), pa tudi z njegovo osebno umetniško govornico, ki išče novo brez pretiravanja in eksperimentiranja. Bergantova orgelska igra je spet potrdila, da imamo v njem markantnega orgelskega poustvarjalca, ki se zvesto in precizno ter globoko življava in predložene skladbe.

Svoj del na koncertu je nato imel baritonist S. Vremšak, ki je ob Bergantovi fini spremljavi predstavil sedem skladb. Ne bomo tu vseh naštevali. Od A. Stradelle do črnske duhovne pesmi je gotovo velik razpon. Vremšak je pokazal stilno odgovarjajoč pristop k posameznim skladbam, tako recimo v odlomku iz Bachove Velike maše, pa spet v Fauréjevem Libera me. Od slovenske muzikalne literature je zapel odlomek iz Sattnerjevega oratorija Assumptio; verjetno pa bi s kako bolj hvaležno oz. značilnejšo skladbo bolje predstavil našo starejšo ustvarjalnost. Zelo občuteno in tudi zvočno pristno je S. Vremšak odpel par črnskih duhovnih pesmi.

Koncert Bergant-Vremšak je na splošno žl velik uspeh, udeležilo se ga je tudi veliko ljubiteljev glasbe.

ab

OBVESTILA

Božična številka našega lista, zadnja v tem letu, bo imela 8 strani in bo izšla v četrtek 18. decembra. Naslednja številka z datumom 1. januarja 1981 pa bo izšla v sredo 31. decembra.

Seja Zveze slov. katol. prosvete bo v ponedeljek 1. decembra ob 20.30 na sedežu v Gorici.

SMREKK priredi srečanje z ravnateljem Hubertom Močnikom v sredo 3. decembra ob 20.30 v mali dvorani Katoliškega doma. Upokojeni ravnatelj bo govoril o slovenskih šolnikih na Primorskem v obnovi slovenskega šolstva po drugi svetovni vojni.

Miklavževanje za otroke bo v Katoliškem domu v petek 5. decembra oz 15.30. Najprej bo igrca o sv. Miklavžu, nato obdarovanje otrok.

Slovesni shod Marijine družbe v Gorici bo v nedeljo 7. decembra ob 16. uri v stolnici.

Skofova vizitacija bo prihodnji teden v Jamljah in v Dolu.

V cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah bo v nedeljo 7. decembra ob 11.30 sv. maša za slovenske vernike. Med mašo bo pel zbor »Lojze Bratuž«.

V Društvu slov. izobražencev v Trstu bodo v ponedeljek 1. decembra predstavili biografski roman »Duh Velikih jezer«, ki ga je za letošnjo zbirko Celjske Mohorjeve družbe napisal Alojz Rebula. Začetek ob 20.15.

Za pok. lazaristom Jožetom Gregorjem bo sv. maša v nedeljo 30. novembra ob 9. uri v rojanski cerkvi.

Maša za cerkveno edinost bo v Marijinem domu v Trstu, ul. Risorta, 3 v ponedeljek 1. decembra ob 17.30. Sledi razgovor ob diapozitivih. Vabi ACM, Trst.

V Kulturnem domu v Trstu bo v četrtek 27. novembra ob 16. uri igra E. Kishona »Bil je škrijanec«.

V Kulturnem domu v Boljuncu bo SSG iz Trsta uprizorilo Pirandellovo igro »Clovek, zverina in čednost« in sicer v soboto 29. nov. ob 20.30 in v nedeljo 30. nov. ob 17. uri.

DAROVI

Za Katoliški glas: Peter Urbanc, Toronto (Kanada) 150.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: D. U., Gorica 50.000 lir.

Družina Gruntar, Kanada: ob 30-letnici poroke za Katoliški glas 20.000 lir in za Zavod sv. Družine 50 dolarjev.

Za Pastirčka: Regina, Trst 5.000 lir.

Za cerkev sv. Ivana v Gorici: N. N. v spomin p. Cirila Blažiča in ob 30-letnici smrti msgr. Brumata 20.000 lir.

Za cerkev v Nabrežini: Sirca 10.000; Abram 20.000; N. N. 10.000; Savli 24.000; Petelin 7.000; N. Pahor 10.000; družina Rudež v spomin pok. Giulia Hrovatin 20.000; domači v spomin pok. Jožefa Pipan 20.000 lir.

V spomin na pok. starše: N. N., Nabrežina za Katol. glas. 20.000 lir.

Za cerkev na Ferlugih: družina Bellafontana 1.000 lir.

V spomin na pok. mater in brate: Marija Ban za cerkev na Banah in za Marijanišče na Opčinah po 5.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: sinova in vnuk v spomin na pok. očeta in deda Giulia 5.000; družina Škerlavaj ob prvi obletnici smrti moža, očeta in deda Andreja 10.000; razni 15.000 lir.

V spomin na moža Alojza: žena Justina Danec, Opčine za domačo cerkev in za Marijanišče po 20.000 lir.

N. N., Opčine: za lačne in za misijon p. Kosa po 10.000 lir.

Za sklad Duhovske zveze - Trst: družbenica iz Rojana ob smrti nekdanjega voditelja J. Gregorja 20.000 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: Karmela v spomin pok. moža Justa Vatta 10.000 lir.

V spomin prve obletnice smrti brata Justa daruje Justina Negode, Trst za lačne 5.000, v spomin Emilija Čok pa v isti namen 3.000 lir.

Za beatifikacijo škofa Slomška: Marija Bobek v zahvalo škofu Slomšku za uslišanje 10.000 lir.

Za misijone: Zavod sv. Družine 6.000; Marija, Rozeta in Meri Poberaj namesto cvetja na grob g. J. Gregorja 30.000; Mara Černigoj 10.000 lir.

Liturgične molitve naj upoštevajo oba spola

Severnoameriški škofje pregledujejo liturgične molitve. Popraviti jih želijo v toliko, da ne bodo izražene samo v moški obliki, ampak da bodo izražale skupnost moških in žensk. Za odobritev teh sprememb bodo prosili Apostolski sedež.

Radio Trst A oddaja na srednjem valu 305,9 m ali 981 Khz in na ultrakratkih valovih s frekvenčno modulacijo od 96,1 Mhz do 103,9 Mhz. Glavne frekvence so: vzhodna Benečija 96,1, Gorica 98,3, Rezija in Kanalska dolina 100,7, Videm 101,9; Trst 103,9.

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 13., 19; kratka poročila ob 11., 14.; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. uri sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 8., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Spored od 30. nov. do 6. dec. 1980

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Godalni orkestri. 10.30 Oddaja o Benečiji. 11.00 Mladinski oder: »Kako je lisiica izgubila rep«. 11.30 Naborna glasba. 12.00 Narodnostni trenutek... 14.10 »Mesečnik«, varieté. 15.00 Sport in glasba.

Ponedeljek: 8.10 Potovanje po študijski sobi. 10.10 Koncert. 12.00 Kulturni dogodki. 12.40 Slovenski primki v Furlaniji in na Goriškem. 13.20 Cecilijanka 1980. 14.10 Otroški kotichek: Tik-tak. 14.30 A. Rebula »Duh Velikih jezer«. 15.00 Glasbeni ping pong. 17.10 II Quartetto di Venezia. 18.00 Kulturno pismo.

Torek: 8.10 Primorska duhovščina pod fašizmom. 10.10 Komorna glasba. 14.10 Otroci pojo. 16.00 Poslanstvo Ciril-Metodove šole. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Nove plošče. 18.00 Vitomil Zupan: »Ptiči pojejo pesem«.

Sreda: 8.10 Cvetje hvaležno odklanjamo. 10.10 Koncert. 12.00 Pod Matajurjan. 12.40 Pristopanje k deželni oddajam. 13.20 Naši zbori. 14.10 Iz zakladnice slovenske mladinske literature. 14.30 A. Rebula: »Duh Velikih jezer«. 15.00 Nove plošče. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mladi izvajalci; Cecilijanka 1980. 18.00 Likovna umetnost.

Četrtek: Slovenske banke in posojilnice. 10.10 Simfonična glasba. 12.00 Likovna umetnost. 14.10 Mladi pred mikrofonom. 14.45 Trinajst romanov. 15.00 Pišite, predvajali bomo. 16.00 Potovanje v Ameriko. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Samospevi. 18.00 Četrtekova srečanja. 18.30 Kulturne rubrike naših tednikov.

Petek: 8.10 Stanje slovenskih šol v zamestvu. 10.10 Opera glasba. 12.00 Na goriškem valu. 12.30 Melodije od vsepovsod. 13.20 Seghizzi 1980. 14.10 Otroški kotichek: Kje je napaka? 14.30 A. Rebula: »Duh Velikih jezer«. 15.00 Doba kantavtorjev. 16.00 »Mesečnik«, varieté. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Diplomiranci GM v Trstu. 18.00 Kulturni dogodki. 18.30 »Sv. Miklavž na radiu«, pravljica.

Sobota: 8.10 Koder teče, onodod moči. 10.10 Koncert. 12.00 Oddaja o Reziji. 14.10 Otroški kotichek: Tomi na obisku. 14.30 Gremo v kino. 14.40 Glasba od A do Ž. 16.00 Izbori iz rock-oper. 16.30 Poslušali boste. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Slovenski zbori. 17.30 Na goriškem valu. 18.00 »Poročilo akademiji«, monodrama. 18.45 Vera in naš čas.

DAROVI

V počastitev spomina pok. Marije Ferluga darujeta družini Levak in Budal za Marijin dom v Trstu in za Katoliški glas po 20.000 lir.

Za kapelo bl. p. Leopolda v Domju: A. I., Trst v zahvalo in prošnjo p. Leopoldu 50.000; družina Stajn, Verona ob poroki hčerke Magde 30.000; Franc Kaluža, Trst ob 93. rojstnem dnevu matere 10.000; Alojz Rudež, Trst 5.000; Karlo Furlan, Trst 1.000; Zupančič-Pavlica in Svetka Vuk, Trst 10.000; M. F., Kolonkovec 10.000; E. Z., Trst 10.000; N. N., Sv. Jakob 200.000; N. N., Trst 10.000; P. S., Trst 10.000 lir.

Za cerkev v Novi Gorici: N. V., Gorica v počastitev spomina p. Cirila Blažiča 100.000 lir.

Za kočo sv. Jožefa v Zabnicah: N. N. 10.000; L. in E. Devetak ob 3. obletnici smrti msgr. Rudija Klinca 50.000 lir.

Za cerkev sv. Jožefa v Ricmanjih: Olga Demark ob obletnici sestrine smrti 10.000 lir.

Za lačne: ob birmi vnuka Zdenka Čer-nic z Vrha stari oče in mati 50.000; openski verniki 36.500; Zavod sv. Družine v Gorici 5.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 15% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Zaključek škofovega obiska v Gabrjah - Vrhu

Lahko rečemo, da je nadškofov obisk v gabrski fari prinesel novo vzdušje, ki bi ga lahko izrazili z ugotovitvijo: verniki so znova odkrili, da so oni Cerkev. Do tega spoznanja so prišli na obeh srečanjih, v ponedeljek 17. novembra v Gabrjah, naslednji dan pa na Vrhu. Udeležba je bila več kot zadovoljiva, sodelovanje pri razgovoru z g. nadškofom živahno in sproščeno. Msgr. Cocolin se je naslonil na župnikovo poročilo ter zlasti priporočil nedeljsko mašo, versko izobraževanje in prejem zakramentov. K uspešnosti pogovora je veliko pripomogel tudi škofov vikar dr. Oskar Simčič s svojimi tehtnimi in prepričljivimi posegi.

Velik apostolat je bil tudi obisk starejših faranov in farank v Rubijah, v Gabrjah in na Vrhu, ki ga je opravil g. nadškof v spremstvu domačega župnika. G. nadškof je pokazal, da je silno priljuden in da najde pristop do vsakogar. Zelo je osrečil obiskane, kakor tudi njih svojce, kj še dolgo ne bodo pozabili njegovega obiska.

Zelo koristno je bilo tudi srečanje z birmanci in njih starši. G. nadškof jih je opozoril, naj gledajo na to, da bo sveta birna res potrditev v veri, ne pa prekinitve verskega življenja, kot se ta tako rado dogaja.

V četrtek 20. novembra se je g. nadškof sestal z župnijskim odborom in nekaterimi drugimi farnimi sodelavci. Sestanek je zelo živahno potekel in je bilo iznesenih mnogo koristnih pobud. Upajmo, da bo vsaj nekatere bodoči župnijski pastoralni svet lahko sprovedel v življenje.

V gabrski župniji je le ena šola, tista na Vrhu. Iz Gabrij vozijo otroke v Sovodnje. G. nadškof se je želel srečati tudi z otroki vrhovske šole. G. učitelj in učiteljica sta jih na sprejem skrbno pripravila. Šolar in šolarica sta na stopnišču pri vratih pozdravila svojega nadpastirja, nato pa sta sledili dve zborni recitaciji. G. nadškof je prijazno kramljajal z malčki in se zanimal za njih starše, ki so bili polnoštevilno navzoči.

Nekaj izredno lepega je bil zaključek v nedeljo 23. novembra. Najprej je g. nadškof opravil ob 8. zjutraj mašo na Vrhu in v govoru nakazal smernice za naprej. Pri maši je ubrabo pel dekliški zbor »Danica«. Ob 10. uri pa je bilo farno srečanje v gabrski cerkvi.

Člani PD »Skala« so ob vhodu v cerkev postavili mogočen slavolok z napisom »Po-

zdravljen naš duhovni nadpastir!« ter z vencii okrasili vhod ter obok nad oltarjem. G. nadškofa je z izbranimi in zelo primerimi besedami ob vhodu pozdravil sovodnjski župan in član gabrske župnijske skupnosti Vid Primožič, birmanec in birmanka ter najstarejši član župnijskega odbora in ključar Miha Tomšič od Boskinov.

Pri maši je nastopil otroški zbor pod vodstvom organista Janeza Pavletiča, pri orglah pa je bil mladi Matej Durčik iz Rupe. Pri prošnjah so poleg birmancev sodelovali še zastopnik botrov, staršev in župnijskega odbora. Birmancev je bilo 15: 6 deklet in 9 fantov, iz Gabrij 6, z Vrha 9. G. nadškof je ostal na kosilu na Vrhu v gostilni Devetak, kjer je bilo tudi kosilo dveh birmank iz Gabrij, nato pa je obiskal najprej pokopališče na Vrhu, nato pa še v Gabrjah. Na obeh pokopališčih se je zbral lepo število svojcev, ki so zbrano prisostvovali nadškofovim molitvam.

Menimo, da je nadškofov obisk dobro uspel in da je farno skupnost močno razgibal. Od nas vernikov pa je sedaj odvisno, da obisk ne bo ostal le meteor na nebesnem svodu, ampak sprožil nove akcije ter prinesel novo versko pomlad, ki je tudi gabrski župniji tako zelo potrebna.

Dve leti so trajala popravila župnišča v Gabrjah. Tedaj je cerkev dobila tudi centralno kurjavo. Ob zaključku del je bil 12. decembra 1975 v gabrskem župnišču tradicionalni »likof«, ki se ga je udeležil tudi goriški nadškof Cocolin. Ob njem na desni vodja škofijskega upravnega urada msgr. Ristitis, na levi stavbeni podjetnik J. Makuc. Ve-selega slavja se je udeležila tudi takratna in sedanja pokrajinska odbornica M. Ferlitéč